మీనాక్షి మొర

'ఏంతులా యూవిటి చెప్మా' అనుకొంటి మీనాక్షి. మీటింగు కరిగి కాలు రావడంలేదు. మీనాక్షి రాజమేంద్రం వచ్చి ఆరునెల్లు కావస్తోంది. సౌజన్యారావు పుణ్యమా అని ఈ వితంతు శరణాలయంలో చేర్పించాడు. మొట్లలు బాధ్యతల్లో కాస్త వైదీకం చూపాడు గాని, చివరికి ఇంతేడక తప్పిందికాదు. నిజం చెప్పరాదనే అసలధాన్లకు రండో పెళ్ళాం ముండ నూతిలో ఎడ్డపాడు గాకున్నా, దాని మొదటి మొగుడు, జూలపాలవాడు, ఎక్ ఎసిస్టెంట్ జ్ఞానోదయమొంది అమ్మని రాజమేంద్రం పంపేదామని అప్పుడ్డే నిశ్చయించుకొన్నాడు ఊళ్లో అది చెడుపడతలు నడిచింపంచేసూ, అర్నెలలోపారిపోలరి తెచ్చి పెడుతుందంటేనూ దానితిప్పాయావిడి. దాని వయసు తక్కువ దానిరక్తం తక్కువ దానిపసిగుడ్డో పొటమరించినవెంటనే కోరికలతక్కువ ఇంకా ఏకరూపెట్టాలేకనే, పెళ్ళిగానే గుటుక్కుమన్న దాని ముఖలి మొగుడు దీ, ఇలాంటి తంటాలమీద పెళ్ళిళ్ళు జరిపించే బ్రాహ్మణ సరఘా నిధీకూడా అతప్పా "బ్రాహ్మల్లో పుట్టకంగా లీ కూడుకు రక్షాడాలేదు' అన్నది కూడా బ్రాహ్మణ్యేశాబట్టి, ఆమాటకువి నవద్దు

ఎటాగైతే నేవిం, మీనాక్షి రాజమేంద్రం చేయకొంది చేసుకొంటేనే యావాయ్యు, పెళ్ళి జరిగిందా, అని అడక్కండి. పెళ్ళి చేసుకొనేవాడోడు పుట్టుకురావాలిగా! చూసూ చూసూ తిలకూసిందాన్ని ఎవడు చేసుకుంటాడు? చూసింది చూసింది ఎంతో ఓకపటింది కంగాలయంలోవున్న వాళ్ళల్లో తాను అందరికంటే కొత్తగా వచ్చింది కాబట్టి వాళ్ళందరికీ అయ్యాకనే తినకు పెళ్ళి అవయినా జరుగుతుందనే నమ్మకంలేదు మనసు వంకట్లు దిసుకొని, మంచిగావుంటూ నికి పూనిక చేసుకొని వచ్చాక గూడా, యీ బలవంతపు పాతివ్రత్యమేమిటి? మీనాక్షి, పళ్ళాతాఎడసాగింది దేనికి? తాని చెరసాలలో చిక్కుకొన్నందుకు తాన ఎంతలు కిళ్లో, కలల్లో మెచలపాగాడు ఇచ్చినాడు ఆసాని దాన్ని పుంచుకుంటే వుంచుకున్నాడుగానీ, అడపాదడపా తనగడపాతొక్కి వాడు ఆకిరిగాణ్ణి పురమాయించి పంతుల్ని రప్పించుకోవడం, దీపమార్చి చీకట్లో పంతులువోళ్ళు కూర్చోవడం యింకా గుర్తుంది. ఆ గ్యాపకమే మనసు బాధిస్తోంది. మధురవాణి చెర తీసింది తినఎక్కడ చోటిచ్చింది చెల్లెలా అని పిలిచింది అయినా పంతులు లాంగాడుకాడు మరెందుకొనుక్కొన్నాడో అన్నాడు! మధురవాణి హెడ్‌లో లేచి కూర్చుంది గా మాటు? మీనాక్షి కవ్వొచ్చింది దానికి లేచిపోవడమేం ఖర్మ? నాకిదానికి నీతేమిటి? నీతేమిటి? పల్లెల్లా సిదాంతిలో, పోలిశెట్టితో బురతతో పేకాడి పంతులిమనసు విరిచి వుంటుంది కానీ పంతుల్ని! ఎగిరి జాలేసుకొంటాను ఆఁ! ఉహుఁ! ముడ్డెట్టుకొంటాను ఏం? ఎందు కెటుకోను? అతనే నాకు స్వేచ్ఛాదాత! అనుకొంది మీనాక్షి

ఇంతలో పంతులు రాకపోవడాన్ను, అతనే! ఇదేమిటి! అని యోగ్యపడి, దర్జా కనిపించేవేం? ఆశ్చర్యపోయింది మీనాక్షి. పంతుపడింది కళ్లు విప్పార్చి చూసింది ఇతనెక్కడో కొత్తవాడు కోటు మీద కోటు, తిలపాగా, చేతిక్రాకాకారం! మనిషిలో గతుపట్టుట్టు లేదు తాతో యేంపనో! మాడగా ఉమక్కాలిగున్నాడు. మీసకట్టులోల ఎంతో క్లుప్తంగా సరసంగా నవ్వుకొంటున్నాడు! తననిచూసి నవ్వడం లేదుకదా?

'ఎకరండీమీరు?' అడిగింది మీనాక్షి 'నేనా? అదో పెద్దకథ, ఇప్పుడెందుకు గానీ-ఒక పనిమీద వచ్చాను, అన్నాడు తనతో పనా? ఏం పనుంటుంది చెప్మా? బహుశా ఛత్ర, ముసలివాడు, పుచేసినవాడు, ఇతనితో యేనిటి? కొంపదీసి పెళ్ళాడుతానడుగుదా వచ్చాడా? త్వరలో మరోసారి తాను తెంపుకో వాల్సివస్తుంది 'ఏంపనండీ?, అంది 'చూసిపోదామని, అన్నాడు 'ఎప్పుడు మాట్టు? మీ మాటూలెవరైనా ఉన్నారా ఇక్కడ! ఎప్పుడునుకొని ఎలకిస్తున్నారో మీరు నాకు బాగా తెలీదు అంది అయిన నవ్వాడు ఈ సారి మరింత తీక్షంగా తనవినిచూసే నవ్వుతున్నాడు పండేమాంలేదు నవ్వే అనకి దూరమెపోయిందిదద! హాఁ! అనుకొంది మీనాక్షి 'తెలీదూ! నేను నీకు తెలుసూ, అనిమళ్ళీ నవ్వాడు మీనాక్షికి కోపం వస్తూంది ఎందుకలా విరగబడి నవ్వుతా? అంది ఆయన వూరుకొన్నాడుకాదు 'విన్తే నీకు కోపం వస్తుందని నాకు తెలీదు! మళ్ళీ నవ్వు 'నువ్వు ఎంత నిండుగా నవ్వేదానివో మరిచాను! అల నాడు అబద్ధాన్లు చెప్పుకుంతో విరగబడి నవ్వేదానివి నువ్వు, అని ఆ గాడు 'మళ్ళీ నవ్వు, అన్నాడు' అన్నది మీనాక్షి ఆ ద్రోహంతెలుసుకొంటూ వుంటే నవ్వాడంలేదు నవ్వేస్తింది నవ్వుతూ మాటలు 'పన్నూపూ పిల్లో అని ఏడుపుల్ని ముసలాణ్ణేమూసే నవ్వాగిందికాదు, అన్నాడు. ఇంతలో మీనాక్షికి ఆశ్చర్యం అసలు ఇంటి సంగతులు ఈయన కెలా తెలిసాయో! 'ఇంతకీ మీరెవరో' 'నేనా? నేను నీకు తండ్రిని అని నవ్వాడు ఈ సారి మీనాక్షికి నిజంగా కోపం వచ్చింది. ఆ కోపంలో వ్యంగ్యం "మా అమ్మని ఎప్పుడు పెళ్ళాడారండి తమరు?" మళ్ళీ వుతాడే? నీ చిన్నాడు కాదుకద అన్నయ్యా! 'నిజం చెప్పకుంటావా? కేగదు, మీ అన్నకీ, నీ పంతులుకీ ఆ సానిపిల్లకు అంపకీ నేను తండ్రిని నిజంగా పిచ్చాడే! సందేహం లేదు 'నీళ్ళ ట్టుం కస్పత్రికుంచి వస్తాడు కొచా వా?, అన్నది 'లేదు లేదు ఊరు విజయనగరం, చేసుగురజాడ అప్పారావు, అన్నాడు ఒరి నీ తస్సదియ్యా, నువా? నువ్వా! మీనాక్షి కేం కోపించిందాడు తనని పుట్టించిన బ్రహ్మదేవుడ్డే ఎదట నిలచిట్టుంటిం. 'ఒసే వెంకీ, ఎంతుమంగారి పీటెత్తుకే, అని ఎలిచింది 'అసాధ్యురాలివే నా మాటలు కూడా దొంగిలించావు ఇవి కొండుభట్టీయంలోనివి అన్నాడు

'కొండుభట్టీయం నాకు తెలీదనుకున్నారా?' అంది మీనాక్షి 'నీకెలా తెలుసు? అన్నాడు ఆప్పారావు 'అట్టారండి దారికి నా చెల్లెల్ని అందులో చొప్పించలేదూ మీరు? అన్నది

'నీ చెలెలా? నీకొక చెలెలుందని నాకు తెలీదే! ఆశ్చర్యపోయాడు

'తెలీదేం? పాపం! సంగవాది! పార్వతి ఎవరనుకున్నావు? కొండుభట్లు తలమాసిన మేనకోడలుకేదూ అని, అంది మీనాక్షి

'ఓస్! అదా? అయినా దానికి నీకూ పోలికేమిటి? నువ్వు అఖండురాలివి అది బక్కచిచ్చిది, అన్నాడు 'ఒప్పుకొన్నాను బుచ్చమ్మ అహంకారత్వం కొంత, నాపోకిరితనం కొంతకలిసి పార్వతిలో ఇలా మార్చారు అవునా? అంది 'మంచి సవాలే! పార్వతికి మగవాణ్ణేలేదు మగవాడు పిల్లాడైనాపరే, వాడి తాకిడి చాలుననుకొంది. వెంకన్నకి చిచుకుండిపెట్టి మరిక చేసుకొని తన పార్శ్వాన్ని వాడికిఅనిచి తృప్తిపడింది ఎంత జాలిపడాల్సినవిషయం! పార్వతికి అనుభవమేలేదు అది నీకు అతిశయించింది,' అని వివరించాడు 'ఎంత జాలి వొలకబోసుకున్నావు! చేసిన అన్యాయానికి సిగ్గుతో తలకందుకోవాలి మీరు, అంది. కసి పెరిగింది. 'నే నేం చేశాను మధ్య? తలకందుకోవాల్సింది నీ తండ్రి నీ భర్త, ఆ నియోగప్పంతులు- అంటే

కె. వి. రమణారెడ్డి

సంఘం, సంఘ దురాచారమైన బాల్య వివాహం అన్నాడు

'అలా తప్పంతు కోగలవను కొంటున్నావా?' అంది 'ఏకపదన ప్రయోగం చేసాకేం?' అన్నాడు "చేసాకా,తో సాకా! ముప్పుతిప్పలపెట్టి నన్నోడుపుస్తూ చేశావు. పార్వతి నోడుపుస్తూ చేశావు, అంది ''నేను చేసిం బిటి? మీతిరహాయే అంత అబద్ధమాడుతున్నావా నన్ను? ఉన్న చెడుగుడి వెల్లకేసి ఆర్థదీయను చెయ్యాలంటావా? ఇస్తేవెయ్యను నేను వాస్తవవాదినేగాని, నిజ రాయాయత వాస్తవవాదినినక, ఉన్నది ఉన్నటుగా మాపించాను ఆదుగుడంలో చెడుగుడు విరుగుడుకనే విమర్శించా, అనిఉపన్యాసంఇచ్చాడు 'గిరీశంబాబాయి తెలవక్కేట్టున్నావు నాదగ్గర ఈ పప్పులుడకవు మహా దౌన్యమంటున్నావా? ఇదిన్యాయమేనా నీకు? మరీ ఇబ్బెసంటూవు ఆనుకంకిః ప్రభావాలూ, ఎరిసర ప్రభావాలూ వ్యక్తిలాన్ని నిర్ణయిస్తాయంటూవు మరోకి వెంన, ఇస్తుబాలవిరిచుకువుల్ని రచ్చకీడ్చి, వాళ్ళ ఉన్నదంతా చెడ్డఅని పుస్తకాలనిండా రాసావూ? అంది

'టిచిక్కి వచ్చింది ఆగోచించాడు ఇంతలో యుకిస్సురించింది 'మరోబాలవితంతువుబుచ్చమ్మనిస్పర్శించి మరిచిదాన్ని గా నిరూపించాను కానా? ఒకరిలాగా మరో యంటారా? నీకసువ్వే సాటి, బుచ్చమ్మకుబుచ్చమ్మే,' అన్నాడు ఆవ్రేతబొగులాని మంచితనం ఎవరికార్థమవా? పొట్టం పేరతో హృదయాన్ని అంచిపెట్టుకోడం నావల్లగాదు అమాయకత్వమంటే నికిమాలిన తనమైతే, కేవలం నరిగా నే అవుతాను నేను నీమీద ఆరోపణ కొచ్చాం నాకు తెలివినీ తగింపుపుణ డే వున్నాను,' అన్నది 'మరేమిటి నేను చేసిన నేరం? అన్నాడు

'నింటావా? వాళ్ళ ఈమణ్ణాత్రం మంచిపైనా చూపించావూ? సంసార్లందరూ అసహ్యించుకొంటే పిట్టలు మాపెట్టావు పార్వతినెనా విడిచావా అంటే, ఎనివ్వేను మనస్సును చెడగొట్టే దాన్ని గా చూపెట్టావు దెడుగుపుక్కనే మంచి వుంటుందన్నావే, మరీ ఏది అది?

'మీలోనా? మంచి ఎందుకులేదు? మగడు ఇచ్చాడని నిరాశపడి ఉరేసుకోలేదు ఏ బావిలోనో దూకలేదు తప్పుంచేసే చేశావు అని మనుషులు చేసే అప్పుడే చెనూపి, పెళ్ళి చేసుకొని, నీ అన్నవాణ్ణి పిరికరచుకొని, కాపీజీకై, మాటవెన్నెలమితిపడుదామనుకొన్నావు అందుకే ఈ శరణాలయానికి వచ్చావు అన్నాడే పార్వతిన్ని వెంకన్న పెళ్ళాడా తే యేం రామమూర్తిని పెళ్ళాడా అనుకుంది మీ బాబాయి గిరీశం సంఘ సంస్కారం కొత్తాను చేసంలో ప్రత్యేక్షమైదివాన్ బహద్దరు రాజారావుతో కలిసి ఆ పెళ్ళి ప్రయత్నాలు చేస్తున్నాడు, అన్నాడు.

'చేస్తే యేం లాభం? పెళ్ళి జరగలేదుగా? అంది. 'అంతే ముగిస్తే జరిగి వుండేది' అన్నాడు.

"జరగని పెళ్ళికి ఎలా సంతోషించుంటాడు? నీ చిన్నాడు కాదు కద అన్నయ్యా! 'నిజం చెప్పకుంటావా? కేగదు, మీ అన్నకీ, నీ పంతులుకీ ఆ సానిపిల్లకు అంపకీ నేను తండ్రిని నిజంగా పిచ్చాడే! సందేహం లేదు 'నీళ్ళ ట్టుం కస్పత్రికుంచి వస్తాడు కొచా వా?, అన్నది 'లేదు లేదు ఊరు విజయనగరం, చేసుగురజాడ అప్పారావు, అన్నాడు ఒరి నీ తస్సదియ్యా, నువా? నువ్వా! మీనాక్షి కేం కోపించిందాడు తనని పుట్టించిన బ్రహ్మదేవుడ్డే ఎదట నిలచిట్టుంటిం. 'ఒసే వెంకీ, ఎంతుమంగారి పీటెత్తుకే, అని ఎలిచింది 'అసాధ్యురాలివే నా మాటలు కూడా దొంగిలించావు ఇవి కొండుభట్టీయంలోనివి అన్నాడు

'కొండుభట్టీయం నాకు తెలీదనుకున్నారా?' అంది మీనాక్షి 'నీకెలా తెలుసు? అన్నాడు ఆప్పారావు 'అట్టారండి దారికి నా చెల్లెల్ని అందులో చొప్పించలేదూ మీరు? అన్నది

'నీ చెలెలా? నీకొక చెలెలుందని నాకు తెలీదే! ఆశ్చర్యపోయాడు

'తెలీదేం? పాపం! సంగవాది! పార్వతి ఎవరనుకున్నావు? కొండుభట్లు తలమాసిన మేనకోడలుకేదూ అని, అంది మీనాక్షి

'ఓస్! అదా? అయినా దానికి నీకూ పోలికేమిటి? నువ్వు అఖండురాలివి అది బక్కచిచ్చిది, అన్నాడు 'ఒప్పుకొన్నాను బుచ్చమ్మ అహంకారత్వం కొంత, నాపోకిరితనం కొంతకలిసి పార్వతిలో ఇలా మార్చారు అవునా? అంది 'మంచి సవాలే! పార్వతికి మగవాణ్ణేలేదు మగవాడు పిల్లాడైనాపరే, వాడి తాకిడి చాలుననుకొంది. వెంకన్నకి చిచుకుండిపెట్టి మరిక చేసుకొని తన పార్శ్వాన్ని వాడికిఅనిచి తృప్తిపడింది ఎంత జాలిపడాల్సినవిషయం! పార్వతికి అనుభవమేలేదు అది నీకు అతిశయించింది,' అని వివరించాడు 'ఎంత జాలి వొలకబోసుకున్నావు! చేసిన అన్యాయానికి సిగ్గుతో తలకందుకోవాలి మీరు, అంది. కసి పెరిగింది. 'నే నేం చేశాను మధ్య? తలకందుకోవాల్సింది నీ తండ్రి నీ భర్త, ఆ నియోగప్పంతులు- అంటే

"జీవగంగ గురజాడ"

కె యాదవరెడ్డి

పెనుచీకటి ఆవరించిన
ఉత్తుంగ గ్రాంథిక భాషా
శిఖరాలమధ్య
సొంతలాభం చూచుకొనే
దిబ్బలాంటి మనుష్యులమధ్య
డైనమైట్‌లా ప్రేరి కూర్చిన
నీ వ్యక్తిత్వ ప్రకర్షతో
క్రొత్తవెలుగు చిమ్మిన ఆ ఉదయం
తెలుగుజాతికి మరపురాని
మహోదయం
భావాలకి భాష ఊడిగం చేస్తుందనే
పరమసత్యాన్ని చాటి
సజీవభాష జీవిస్తున్న
సమాజానికి చిహ్నమని చెప్పి
సామాన్యునికి అందని
భాషా అగాధ సాగరంలోంచి
ముత్యాల సరాలను ఏరితెచ్చిన
సాహిత్య ఈతగాడివి
కవిత్వం లేనిచోట
పెద్దగా జరుగుతున్న ప్రమాదంలేదు
కడుపునిండా తిండి -
కంటినిండా నిద్రతో
గుండ్రని లింగాలమల్లె
మొద్దులైపోవచ్చు
ఆ రాళ్ళసులేవ
మొద్దునిద్రకు షాక్ తగిలించే
చైతన్యస్రవంతికి నీది కవితామార్గం
ప్రజలు లేనిది సాహిత్యం లేదు
సాహిత్యంలేనికొండజాతులుండొచ్చు
కాని నిరంతరం భావి శిఖరంపైకి
ప్రగతి పథాన నడిచే జాతికి
పాదరసంలా కొలిచే భాషకావాలి!
అద్దంలా చూపే రచనలు రావాలి
గిరీశం ఒక్కడుచాలు -
మాలోని గడుసుతనానికి
క్రూరెడ్ నెస్‌తో
బ్రతకనేర్చుకొనే మా జాతికిగుర్తు!
మధురవాణి స్త్రీ స్వేచ్ఛా -
సమానత్వంలో
అమృతం కురిపించ గలిగే స్త్రీ
నాని చుట్టూరా ఈ సంఘం -
అనుకొనే మేము
మాలోని మొరటుతనంతో
ఇంద్రియ చాపల్యంతో
గరళవాడిగా మార్చే యత్నంలో
వేశ్యగానే జీవించనిచ్చాం
సమకాలీనుల్లో నవయుగ ప్రవక్తగా-
జీవించి, నినదించిన నీ భువనఘోష
ఇంకా వినవించకట్టుగా నటించే
విశ్వవిద్యాలయ ప్రాంగణంలో
పండిత ప్రకాండుల చెవులు
విప్పుకొంటున్నాయి
మనిషి సజీవ భాషా సముద్రంలో
కెరటాలు కేరింతాలు కొడుతున్నాయి

ఎంకితో కోనసీమకు

—చలికాని మురళీకృష్ణారావు

జీవిత సార్థక్యం

ఒక ప్రాణియొక్క జీవితం సార్థకమయిందా, నిర్గతమయి పోయిందా అన్న సమస్య మానవుల విషయంలో మాత్రమే ఉత్పన్నమవుతుంది మృగాలకు తమ ప్రాకృత ధర్మాన్ని అనుసరించి జీవిస్తాయి వాటివి ఎప్పుడూ సార్థక జీవితాలే ఒకేజాతి ప్రాణుల్లో నే కొన్ని ప్రత్యేక పాత్రలు నిర్వహించటం ఉండవచ్చు ఉదాహరణకు చీమలూ, తేనెటీగలూ మొదలైన జాతిలో కొన్ని రాణులూ, కొన్ని శ్రమజీవి, కొన్ని సోమరులూ, కొన్ని యోధులూ - ఇలా విభజన వుంటుంది కాని ఈ విభజన ఈ వ్యత్యాసం, ప్రకృతిసిద్ధంగా ఏర్పడినది వాటి వాటి జీవిత సార్థక్యం వాటి వాటికి వుండనే వుంటుంది

మనుషులలో బహుళాభివ్యక్తి మాత్రమే సార్థక జీవుడనే అభిప్రాయానికి మనం అలవాటుపడ్డాం మానవ సామాజిక పరిణామమే ఈ అభిప్రాయానికి అవకాశం ఇచ్చింది. సామాజిక జీవనంలాంటిది మృగాలలో కూడా ఉన్నప్పటికీ ఆ జీవనానికి ప్రాతిపదిక జ్ఞానం కాదు సామాజిక మానవుడు మేధోజీవి అయినాకనే సామాజికపరిణామంకూడా జాస్తి అయింది ఆదికాలపు మానవులకు జ్ఞానులు మార్గదర్శకులూ, ముఖ్యులూ అయారు వారు సమాజంలోని ఇతరులకన్నా హెచ్చు సార్థక జీవులు వారికి సమాజం బ్రహ్మరథంపట్టింది అయితే సమాజంలో కొద్ది మంది మేధావులవల్ల కారణంచేత ఇతరులు నిరర్థక జీవులు కాలేదు

సంఘం యొక్క అభివృద్ధితో బాటు క్రమవికాసన హెచ్చినకొద్దీ చేయవలసిన కార్యాల క్రమములకుగల బరిగణనలో హెచ్చు తగ్గు లేర్పడ్డాయి అన్ని రకాల శ్రమా సంఘశ్రేయానికి అవసరమే అయినా కొన్ని రకాల శ్రమకు ఎక్కువ గణన, కొన్నిటికి తక్కువా అయింది దీనివల్ల సంఘంలో దురవస్థయనే ఏర్పడింది (నగర పౌరుడ్ధార్మిక్, సమస్త ఆరోగ్యాన్ని కాపాడే వైద్యవృత్తి కీలక శ్రమకాపటంకన్నా హెచ్చు దురవస్థయం ఇంకేముంటుంది?)

ఏమాజ పరిణామం కేవలం ఈ దురవస్థయంపైనే ఆధారపడి సాగిందనుకోవాలి ప్రాచీన ఆర్యసమాజాలను తీసుకున్నట్లయితే వాటిలో అందరూ ఒకే జాతి సార్థక జీవులూనూ! పరిపాలనాయంత్రాన్ని మానినట్లయితే తినగలవాళ్ళే, తినిపించగలవాళ్ళది పైచెయ్యి తినినవాడు అడుక్కు తిరిగిపోతాడు పైవాళ్ళు ఆగ్రహానికి గురి అవుతాడు (పహెమానుపోగొట్టుకుంటాడు, ట్రాన్స్‌ఫర్ అవుతాడు

ఆర్థికరంగంలో సక్రమంగా డబ్బు చెయ్యటంకన్నా అక్రమంగా హెచ్చు డబ్బు చేసుకునే సమపాయాలు జాస్తి పన్నులుకట్టిన వాడికన్న ఎగగొట్టినవాడు హెచ్చు సార్థక జీవి అవుతాడు

పారిశ్రామిక రంగంలో సంపదను సృష్టించేవాళ్ళు ఏర్పాటు కడుపునిండా తినలేకపోగాని వాళ్ళ యజమానులు సంఘనిచ్చినట్లు గబగబా ఎక్కేస్తారు

వ్యవసాయరంగంలో కర్షకుల విషయానికి హెచ్చుగా తోడ్పడే వాడికన్న వాడి ఆధారంతో బతికే వాళ్ళు హెచ్చు సార్థక జీవులు కాటకాలు రానివాళ్ళు కన్న ఆజీవాళ్లు హెచ్చు సార్థక జీవులు వీళ్ళు డైరెక్టర్లకన్నా, రచయితలకన్నా, టెక్నీషియన్లకన్నా నటులకన్నా హెచ్చు సార్థక జీవులు చిత్ర నిర్మాతలకన్న డిస్ట్రిబ్యూటర్లూ, ఎగ్జిబిటర్లూ ఎక్కువ సార్థక జీవులు ఎగ్జిబిట్లుకన్న స్థిరత్వం డిస్ట్రిబ్యూటర్లకు లేదు. డిస్ట్రిబ్యూటర్లకన్న స్థిరత్వం నిర్మాతలకు లేదు అందరికన్న నిరర్థక జీవులు లేనంటే కళల పన్నిటిని పోషించే జనసామాన్యం

నిరుద్యోగి అయినవాడికన్నా నిరర్థక జీవిని ఎక్కడా ఊహించలేము పైకి ఎన్ని ఆర్భాటాలు చేసినా పెట్టుబడిదారీ సమాజంలో నిరుద్యోగం అనే దానికి బాధ్యత ఎవరిదీ కాదు ఏ పరిశ్రమకూ అవసరం లేనివాడు కార్మిక నిరుద్యోగి ఏ ఆఫీసుకూ అవసరంలేనివాడు సేవక నిరుద్యోగి ని ద్యోగసమస్యను పరిష్కరించటానికి ప్రభుత్వాలు ప్రయత్నాలు చేస్తాయి గాని ఆ సమస్యను పరిష్కరించేశక్తి వాస్తవంగా ప్రభుత్వాలకుండదు. అందుచేత నిరుద్యోగసమస్య పరిష్కారం చెయ్యలేని కారణంచేత ఏ మంత్రివర్గమూ రాజీనామాఇచ్చి వెళ్ళిపోవటం జరగదు అమెరికాలో ఈ కాదు కనీసం అరికోటిమంది నిరుద్యోగులు (నిరర్థక జీవులు) ఉన్నారు వారు తమ జీవితాలు సార్థకం చేసుకోదలిస్తే ఏం చెయ్యాలో చెప్పే (ట్రాండ్ రస్సెల్ కూడా చెప్పలేడు

పెట్టుబడిదారీ సమాజంలో సుస్థిరమైన జీవితపు విలువలు ఉండవు శాంతి సమయంలో నిర్జనుల్లాగా తిరుగుతూ, ఎక్కడైనా సమ్మెలు జరిగితే సమ్మెదార్ల పదుమూలు విరగడటానికి ఉపయోగపడే "జవాన్లు" యుద్ధకాలంలో ఆరధ సేనలవుతారు. యుద్ధ కాలంలో సంపాదక్రమంలో సయితం పైనికులకు కాదుసరి

శ్రీ కొడవటిగంటి కుటుంబరావు

వర్గం అయిన నాటికన్న మూడువర్గాలు ఏర్పడిన నాటికి అభివృద్ధి చాలా జరిగింది కాలంలో వర్గం (దాస్య లేక కూలి) ఏర్పడినాక మరింత పురోగమనం సాధ్యమయింది కాని సంఘదురవస్థయం హెచ్చుపోయేటానే ఉన్నది యుద్ధాలలో గెలిచి క్షత్రియులూ, శాంతి సమయంలో సంపదను పెంచిపోందవలసిన వైశ్యులూ సార్థక జీవులు కాకపోగా, కాని సంఘదురవస్థ సృష్టించి, యుద్ధాలలో చచ్చిన అధిక సంఖ్యాకులకాని జీవితి సార్థక్యం లేకుండా పోయింది ఇదే విధముగా గ్రీకు, రోమను సమాజాలలోనూ పని సంఘపు పరిణామానికి కారకులై కూడా నిరర్థక జీవులయారు

పెట్టుబడిదారీ యుగంలో సాధారణంగా అంటే ఏమిటో ఊహించటానికికూడ అవకాశం లేకుండా పోయింది సంఘదురవస్థయం పరాకాష్ఠ సందుకున్నది సంఘ పురోభివృద్ధికి దాదాపు ఏమీ తోడ్పడనివారు అత్యంత సార్థక జీవులూ, పురోభివృద్ధికి బలిఅయేజీవితాలు అత్యంత నిరర్థకాలూ కావడానికి తగిన పరిస్థితులు పెట్టుబడిదారీ సంస్కృతిలో మనకు కనిపించాయి

రాజకీయరంగంలోమాస్తే ప్రజలు నిరర్థక జీవులూ, వారిపట్లు సంపాదించుకలిగిన కొద్దిమంది సార్థక జీవులూనూ! పరిపాలనాయంత్రాన్ని మానినట్లయితే తినగలవాళ్ళే, తినిపించగలవాళ్ళది పైచెయ్యి తినినవాడు అడుక్కు తిరిగిపోతాడు పైవాళ్ళు ఆగ్రహానికి గురి అవుతాడు (పహెమానుపోగొట్టుకుంటాడు, ట్రాన్స్‌ఫర్ అవుతాడు

ఆర్థికరంగంలో సక్రమంగా డబ్బు చెయ్యటంకన్నా అక్రమంగా హెచ్చు డబ్బు చేసుకునే సమపాయాలు జాస్తి పన్నులుకట్టిన వాడికన్న ఎగగొట్టినవాడు హెచ్చు సార్థక జీవి అవుతాడు

పారిశ్రామిక రంగంలో సంపదను సృష్టించేవాళ్ళు ఏర్పాటు కడుపునిండా తినలేకపోగాని వాళ్ళ యజమానులు సంఘనిచ్చినట్లు గబగబా ఎక్కేస్తారు

వ్యవసాయరంగంలో కర్షకుల విషయానికి హెచ్చుగా తోడ్పడే వాడికన్న వాడి ఆధారంతో బతికే వాళ్ళు హెచ్చు సార్థక జీవులు కాటకాలు రానివాళ్ళు కన్న ఆజీవాళ్లు హెచ్చు సార్థక జీవులు వీళ్ళు డైరెక్టర్లకన్నా, రచయితలకన్నా, టెక్నీషియన్లకన్నా నటులకన్నా హెచ్చు సార్థక జీవులు చిత్ర నిర్మాతలకన్న డిస్ట్రిబ్యూటర్లూ, ఎగ్జిబిటర్లూ ఎక్కువ సార్థక జీవులు ఎగ్జిబిట్లుకన్న స్థిరత్వం డిస్ట్రిబ్యూటర్లకు లేదు. డిస్ట్రిబ్యూటర్లకన్న స్థిరత్వం నిర్మాతలకు లేదు అందరికన్న నిరర్థక జీవులు లేనంటే కళల పన్నిటిని పోషించే జనసామాన్యం

నిరుద్యోగి అయినవాడికన్నా నిరర్థక జీవిని ఎక్కడా ఊహించలేము పైకి ఎన్ని ఆర్భాటాలు చేసినా పెట్టుబడిదారీ సమాజంలో నిరుద్యోగం అనే దానికి బాధ్యత ఎవరిదీ కాదు ఏ పరిశ్రమకూ అవసరం లేనివాడు కార్మిక నిరుద్యోగి ఏ ఆఫీసుకూ అవసరంలేనివాడు సేవక నిరుద్యోగి ని ద్యోగసమస్యను పరిష్కరించటానికి ప్రభుత్వాలు ప్రయత్నాలు చేస్తాయి గాని ఆ సమస్యను పరిష్కరించేశక్తి వాస్తవంగా ప్రభుత్వాలకుండదు. అందుచేత నిరుద్యోగసమస్య పరిష్కారం చెయ్యలేని కారణంచేత ఏ మంత్రివర్గమూ రాజీనామాఇచ్చి వెళ్ళిపోవటం జరగదు అమెరికాలో ఈ కాదు కనీసం అరకోటిమంది నిరుద్యోగులు (నిరర్థక జీవులు) ఉన్నారు వారు తమ జీవితాలు సార్థకం చేసుకోదలిస్తే ఏం చెయ్యాలో చెప్పే (ట్రాండ్ రస్సెల్ కూడా చెప్పలేడు

పెట్టుబడిదారీ సమాజంలో సుస్థిరమైన జీవితపు విలువలు ఉండవు శాంతి సమయంలో నిర్జనుల్లాగా తిరుగుతూ, ఎక్కడైనా సమ్మెలు జరిగితే సమ్మెదార్ల పదుమూలు విరగడటానికి ఉపయోగపడే "జవాన్లు" యుద్ధకాలంలో ఆరధ సేనలవుతారు. యుద్ధ కాలంలో సంపాదక్రమంలో సయితం పైనికులకు కాదుసరి

సంక్రాంతి అభినందనలు

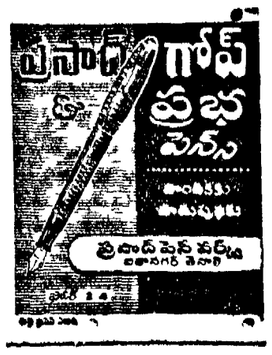

దయచేయండి!
సకల సౌకర్యములతో, అధునాతన పద్ధతులతో అమర్చిన
మెట్రో కేఫ్
(బోర్డింగ్ & లాడ్జింగ్)
రూ ఫ గార్డెన్ కూడ కలదు
స్టేషన్ రోడ్ :: గుంటూరు 1

పాదములలోను మరియు చేతులలోను

పొక్కులు మరియు పగుళ్లకొరకు
కురుపులకు
మరియు
నొప్పులకు
సపట్ మలామ్
ఉపయోగించండి
మీ చర్మము మృదువుగాను మరియు ఆరోగ్యముగానుండును.
అన్ని చోట్ల అమ్ముబడును
తయారుచేయువారు, సపట్ & కంపెనీ, బొంబాయి-2.

తయారు చేయువారు,
యస్. బి. రామ్ & కో.,
21/1 ఇండస్ట్రియల్ ఏరియా, అత్తాపూరు హైద్రాబాద్

PRINTING
AND
BINDING

Yes .. we have through experience Discovered . Just this thing — A very simple thing — that in production of Quality Work the primary thing besides attention, devotion, talent, etc, is the Love at every stage in handling the Job Yes it is a Love as Great as a Mother's.

You can be sure of that devotion to the job you are pleased to entrust to us.

SWATANTRA ART PRINTERS
VIJAYAWADA-4 • PHONE 1336

భోగిమంట

—వెల్లటూరి పూర్ణానందశర్మ

ప్రాచీన గ్రీకు నాటకరంగం

(8వ పేజీ తరువాయి)

భావ కవితా, అలంకారరూపంలో కథనరూపంలోగాని, క్రియారూపంలోగాని, భయోత్సాహాలద్వారా ఆయా ఉద్వేగాలనుత్సాహపరచేయు విధానాలకి"

శుభాంత నాటకాలు

శుభాంతనాటకాలను గ్రీకులో ఉత్తమ తరగతి నాటకాలుగా చాలామంది పరిగణించలేదు. విషాద నాటకాలు పోటీలు ప్రారంభమయిన రెండు సంవత్సరాల తరువాత కేవలం ఒక్కటి గాని వీటిపోటీలు ప్రారంభించి కేవలం నియోనిడ్ మాగ్నస్, క్రేటస్ ప్రథమ శుభాంత నాటకరచయితలుగా పేరుగాంచారు. వారి రచనలతాలి ముఖ్యమైన అరిస్టోఫనీస్ వీటిని పరాకాష్ఠకు తీసుకువెళ్ళాడు. ఇతని నాటకాలను పాత నాటకాలు, మధ్యకాల నాటకాలు, నవ్యనాటకాలు అని మూడు తరగతులుగా విభజించారు. వీటిలో సాహిత్య విమర్శ, హేళన ప్రాధాన్యం వహించాయి. అరిస్టోఫనీస్ తరువాత ఫిలిప్పిడెస్ (క్రీ.పూ. 446 నుండి 386 వరకు) ఇతని నాటకాలు గృహ నాటకరచనాన్ని చిత్రించే హాస్య నాటకాలు. శుభాంత నాటకాలలో బృందగానం ప్రాధాన్యం వహించేది.

విషాదాంతాలు

పోటీలు లేనప్పుడు తేరలులేవు. అందువల్ల నాటక రచనా విధానంలో పోటీకి నాటికి తారతమ్యం కనిపిస్తుంది. స్థలం మార్పు, కాలం మార్పును చూపించడానికి వేదిక మధ్య తెరలు లాగుచున్నాం. ఆనాడు తెరలేకుండా పట్టణంలో స్థలమార్పు, కాలమార్పు చూపించడానికి నియమం కచ్చితంగా ఏ సంఘటనలో ప్రారంభించాలి అనేదానికి నియమం కచ్చితంగా ఏ సంఘటనలో ముగ